

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

LXXXI. In Generali concessione non verisimiliter in specie concessurus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

Quartum etiam non movet; quia, quando materia obligata transit in materiaturum, ut apud Glossam in §. 3. cit. *VV.* loquuntur, prima illa materia esse definit, & esse incipit nova species diversa; ut materia illa pignoris titulo desinat esse obligata, & pignoris obligatio evanescat saltem, si aliud actum non est, cum pignoris titulo obligaretur.

Quintum; quia pecunia signata, licet ex auro vel argento cusa sit, auri tamen & argenti nomine venire non solet; cum, ut idem JCT. ^{us} ait, *Non facile quinquam argenti numerò computet nummos seu pecuniam signatam*: cujus rationem ibidem Bartolus eam reddit; quod pecunia hæc in eum usum destinatur, ut expendatur & commercio deserviat: ea verò, quæ ad commercium sic destinata sunt, legato universali non comprehendantur: nisi aliud aurum vel argentum testator non haberet, textus & DD. in l. *Pedicularis* 32. §. 4. ff. de *Auro & argento leg.*

REGVLAL LXXXI.

In Generali concessione non veniunt ea, que quis non esset verisimiliter in Specie concessurus.

SUMMARIUM.

1. Hinc ansam præbuit Regula præcedens.
2. Ejus sensus Juris decisionibus,
3. Et rationi consentaneus.
4. Generalitas non afficit incogitata,
5. Aliquando etiam in transactione.

Cum pars totò contineatur, generali concessione comprehensæ ejus species indiscriminatim omnes concessæ videri possunt; quòd *Semper generalibus specialis*, sicut

pars totò, *insint l. Semper* 147. ff. de *R. J.* Sed, hoc non esse perpetuum, satis docet proposita Regula: cujus

Sensus est, *Cum humanà dispositione quæcunque aliquid terminò seu vocabulò generali conceditur, concessa non intelliguntur ea, que verisimile non est, in specie & expressè fuisse concedenda*: quo sensu idem asseritur c. *fin. de Offic. vicar. & c. Si Episcopus* 2. de *Panit. & remissa Urrobigue in 6.* ex quorum textuum prioris decisione in generali concessione officii Vicariatus Episcopi beneficiorum collatio libera non continetur: ex posteriori verò is, cui generaliter concessa est licentia sibi eligendi confessorium, ab electo absolvi nequit à casibus Episcopo reservatis. Sic etiam Sedis Apostolicæ legato facta generalis commissio se non extendit ad causas Fidei, can. *Frater*, 10. q. 1. ad Translationes Episcoporum, can. *Nisi specialis* 3. & unionem vel divisionem Episcopatum &c. c. *Quoad translationem* 4. de *Offic. Legati &c. Deliberatione* 4. eadem Rubric. in 6. Votum quoque jejunandi omnibus Veneris ac Sabbathi diebus non comprehendit casum, quò in ejusmodi diem incidit Festivitas Natalis Domini nostri JESU Christi, Joan. Andr. in c. *fin. de Observat. jejun. n. 4.* & Azor p. 1. *Lib. 2. cap. 20. q. 3.* ut dictum *Lib. 3. Tit. 46. n. 27.* Simili modo generalis concessio administrationis donationem non includit, c. *fin. cit. pr. & l. Filiafamilias* 7. pr. ff. de *Donat.* & in generali obligatione pignoris non venit uxor, alumni &, quæ quis non est credendus, obligare velle, l. 1. c. *Quæ res pign. oblig.* ut dictum ad Rubric. de *Pignorib. n. 10.*

Ratio omnium est; quia generales concessiones plerumque sunt præviâ solum confusâ cogitatione specialium eorumque ferè ordinariorum &, quæ concedi com-

cedi communiter & facile solent, sine accurata, & ferè nulla ponderatione eorum, quæ, si de iis cogitaretur, verisimiliter excipienda & non concedenda essent. Unde ad talia, utpote non satis cognita concedentis intentio ac voluntas se non extendisse præsumitur. Accedit; quòd generalitas pariat obscuritatem. Unde, sicut in obscuris, *Reg. Inspicimus 45. hic*, sic & in generalibus id, quod verisimile est, accipitur: & id, quod in specie concedendum non fuisse, verisimile est, exceptum intelligitur, aut non concessum.

4. Atque hoc sensu acceptæ Regulæ locus etiam est, quando generali concessioni Motus proprii aliæve similis clausula est adjecta; quia generalia non sufficiunt ad specialia tollenda; cum genus non derogat speciei, *Reg. Generi 34. hic*: uti &, si eadem concessionis generalitas sit geminata; quia geminatio sive iteratio actus, licet firmitatem explicet instar adjecti juramenti, Panormit, *in c. Cum contingat 28. de Jurejurando*, non tamen eam ampliat sive extendit ultra ea, quæ simplici concessione continentur, Peck. *hic n. 9.*

Quare secundum *Reg. Semper cit.* specialia generalibus insunt & inesse intelliguntur: nisi verisimilis præsumptio sit, disponentis intentione specialia quædam non comprehensa; quòd, ea non ponderata, imò nec cogitata fuisse, rationaliter inde conjiciatur; quòd, si animo occurrissent, expressè & in specie non concedenda, sed excipienda fuisse, omnino verisimile sit.

Neque in contrarium facit; quòd disponens, si specialia non concedere, eæve excipere voluisset, id exprimere facile potuisset; ac proinde, cum ea non excipit, vel negat, interpretatio contra ipsum facienda sit, per *Reg. Contra eum 57. hic*; ut generalis concessio ad quæcunque

porrigatur. Non, inquam, hoc contra Regulam facit; quia contra disponentem ininterpretatio facienda tum demum est, cum pro eo nec veritas stat, nec verisimilitudo; harum autem alteram pro eo facientem sequimur, per *Reg. cit.* ne ejus concessio ultra concedentis intentionem & ad non cogitata facile trahatur, contra *Reg. l. Non omnia 19. ff. Si cert. petat.*

Majorem veri speciem habet; quòd transactione generaliter factâ jurium remissio ad incogitata porrigatur; cum prætextu novarum specierum postea apparentium, vel reperorum novorum instrumentorum antè ignoratorum non rescindatur, *ll. Sub prætextu 19. & 29. C. de Transact.* Sed hoc quoque Regulam nostrâ non convellit; cum enim partes transigendò finem liti imponere intendant, speciebus quoque & instrumentis non apparentibus, in ipsis fundato Juri renuntiare, qui transigunt, specialiter censentur, *ll. cit.* licet aliàs expressis majora & alia in specie verisimiliter non concedenda ipsa quoque transactio non comprehendat suâ generalitate, *l. Age 1. l. Si de certa 31. C. de Transact. & l. Licet 2. C. de Judiciis*, Glossa in *l. Age cit. V. Pecunia*, Panormit, *in c. 1. de Transact.* Wertenbec. *Vol. 2. Const. 42. n. 54.* & Schurf. *Cent. 1. Const. 65. n. 8.*

REGVLA LXXXII.

Qui contra Jura mercatur, bonam fidem præsumitur non habere.

SUMMARIUM.

1. Ita mercatur, quiæmit contra Juris prohibitionem.
2. Regula sensus, ratiòque,
3. Et solutio objectorum.

Contra